

AGUISÍN LEIS AN gCEIRNÍN TEAGAISC SEO

After the reading from 'Séadna', examples are given to illustrate points of difference in the speech of the South, the West, and the North West

Words with Medial It

1. Bealtaine	6. Diúltaím
2. Buailte	7. Fáilte
3. Caillte	8. Mílte
4. Ceoltóir	9. Ólta
5. Díolta	10. Scéalta

Words Ending in idh, igh

1. Aibidh	4. Istigh
2. Beithígh	5. Leabaidh
3. Corcaigh	6. Tapaiddh

Words with Medial bh, mh

1. Abhar	7. Lámha
2. Amhras	8. Maidí rámha
3. Cnámha	9. Préamhacha
4. Craobhacha	10. Scríobhaim
5. Gairbhe (níos)	11. Tairbhe
6. Fómhar	12. Uibhe (acha)

Accentuation

1. Agam	17. Gearán
2. Bacach	18. Imeacht
3. Beagán	19. Leathghlúin
4. Buicéad	20. Leithéid
5. Buidéal	21. Milleán
6. Captaen	22. Milseán
7. Casúr	23. Múinteoir
8. Cathaoir	24. Páipéar
9. Ceannach	25. Paróiste
10. Cónaí	26. Portach
11. Cruithneacht	27. Salach
12. Deirfiúr	28. Siúinéir
13. Dinnéar	29. Tirim
14. Drisiúr	30. Tuirseach
15. Earrach	31. Turas
16. Gealach	

Vowels and Diphthongs

1. Adhmad	27. Gaoth
2. Aibreán	28. Géar
3. Aimsir	29. Gréasaí
4. Am	30. Im
5. Amhrán	31. Imní
6. Ann	32. Ionadh
7. Aoirde	33. Laghad
8. Aon	34. Leabhar
9. Aonach	35. Linn (le linn)
10. Baint	36. Lom
11. Bord	37. Long
12. Buíochas	38. Maol
13. Cam	39. Moill
14. Caol	40. Mór
15. Ceann	41. Nua
16. Claí	42. Peann
17. Coill	43. Poll
18. Daor	44. Rogha
19. Déanach	45. Scéal
20. Doimhin	46. Taobh
21. Éad	47. Téad
22. Faighim	48. Teannta
23. Féach	49. Thall
24. Féar	50. Tinn
25. Folamh	51. Uaidh
26. Gann	52. Urlár

Some Verbal Forms

1. Ná fuil?	Nach bhfuil?
2. Chím	Feicim; Tchím
3. Chonac	Chonaic mé
4. An mbeir?	An mbeidh tú?
5. Ar Chualais?	Ar chuala tú?
6. Féadfairse teacht	Féadfaidh tusa a thíocht; Féadfaidh tusa theacht
7. Ní bheid siad	Ní bheidh siad
8. Tabhair dom	

Some Verbal Forms (Contd.)

9. Raghaidh sé	Rachaidh sé
10. Sroisim	Sroichim
11. Fiafraigh	
12. Shiúlaíomair	Shiúl muid
13. Thánadar	Tháinig siad
14. Tosnaíonn sé	Tosaíonn sé
Ag tosnú	Ag tosáí
	Ag toiseacht
15. Tairigim	Tarraingim
Ag tarrac	Ag tarraingt
Tairicthe	Tarraingthe
16. Scríte	Scríofa
17. Cuireadh é	
18. Bí istigh	Bígí istigh

Some Prepositional Forms

1. Ar an dtalamh	Ar an talamh
2. Sa bhád	Sa mbád
3. Leis an bhfear	Leis an fhear
4. Fé thalamh	Faoi thalamh
5. Im phóca	I mo phóca

Relative & Interrogative Forms

1. An fear go bhfuil a mhac san ospidéal	An fear a bhfuil a mhac san ospidéal
2. Is mó duine go mbíonn airgead aige agus ná déineann sé aon tairbhe dhó	Is iomaí duine a mbíonn airgead aige agus nach ndéanann sé aon tairbhe dhó
3. Cad is ainm duit?	Cén t-ainm atá ort?
4. Cad 'na thaobh?	Tuige?
5. Cathain?	Cén uair?
6. Conas taoi?	Cé chaoi a bhfuil tú? Goidé mar tá tú?

Ceartú: In the comment on Exercise 10, Sentence 3 (on Record 1), the reference to the footnote on Page 35 should be to Page 39.

Text Editor
Donncha Ó Cróinín

Producer
Seán Mac Réamoinn

Speakers
Donncha Ó Cróinín
Gobnait Ní Shúilleabháin

'Séadna'
Read by Gobnait Ní Shúilleabháin

Appendix
Speakers: Donncha Ó Cróinín, Siobhán
Nic Oireachtaigh, Aindreas Ó Gallchoir